

Motion till riksdagen 2023/24:2553

av Fredrik Olovsson m.fl. (S)

Snabbare tågresa Stockholm–Oslo

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i samarbete med Norges regering prioritera utvecklingen av järnvägssträckan mellan Oslo och Stockholm och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dialogen med Norge bör intensifieras för att identifiera gemensamma finansieringsstrategier och accelerera planeringsfasen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den nuvarande tågtrafiken mellan Oslo och Stockholm tar i bästa fall drygt fem timmar och utgör en flaskhals för såväl person- som varutransporter. En modernisering av den befintliga infrastrukturen kan minska restiderna till tre timmar, en förändring som skulle ha betydande fördelar för klimatet och samhället i stort. Sträckan mellan Oslo och Stockholm är en av de mest trafikerade flyggrutterna i Norden, med över 1,4 miljoner årliga flygresor. År 2017 var det världens tjugonde mest trafikerade flygförbindelse, med 22 avgångar om dagen i vardera riktningen. En snabbare och mer tillförlitlig tågförbindelse kan överföra en betydande del av detta resande till järnväg, vilket skulle kunna minska koldioxidutsläppen med närmare 100 000 ton årligen.

Ekonomiska och sociala fördelar

Förutom de uppenbara klimatvinsterna skulle en förbättrad järnvägsförbindelse ge omfattande ekonomiska och sociala fördelar. Norge och Sverige är nära och stora handelspartners. En effektiv transportlösning skulle ytterligare stärka denna relation. Det skulle även kunna främja innovation och tillväxt genom att förbättra tillgängligheten till arbetsmarknaden och skapa nya affärsmöjligheter för företag i både Sverige och Norge. Projektet har också potential att generera arbetstillfällen och ekonomisk

utveckling i både Mälardalen och Värmland. I förslaget till ny TEN-T lyfts dessutom att stråket ska prioriteras upp och bli en del av ScanMed-korridoren.

Förstärkt försvars- och beredskapskapacitet

Förbättringen av järnvägssträckan har också en strategisk betydelse för Sveriges och Norges försvars- och säkerhetspolitik. Stråket är utpekad av riksdagen i inriktningen för totalförsvaret som ”av existentiell betydelse för både Sverige och Finland”. Med en ökad spänning i det globala säkerhetsläget och en svensk Natoansökan är det viktigt att stärka de nordiska banden. En modern och effektiv järnvägsförbindelse mellan Oslo och Stockholm skulle förbättra de två ländernas förmåga att samarbeta inom försvar och säkerhet, särskilt med tanke på den unika koncentrationen av totalförsvarsfunktioner, försvarsindustrier och myndigheter som är belägna längs sträckan i både Sverige och Norge.

Hög tid för ett nästa steg

Trafikverket och Jernbanedirektoratet har redan utfört gemensamma studier som bekräftar potentialen i en utbyggd järnvägssträcka. Både Trafikverket och Jernbanedirektoratet i Norge rekommenderar mot bakgrund av stora resenärsnyttor och klimatnyttor att man går vidare och utreder en ny förbindelse mellan Sverige och Norge. I Norge behöver man genomföra en KVVU (konceptvalgsutredning) och i Sverige behöver man komplettera nuvarande ÅVS (åtgärdsvalsstudie) med att utreda lokalisering, alternativ och teknisk lösning.

För att sammanfatta: Denna motion, och det föreslagna järnvägsprojektet mellan Stockholm och Oslo, är inte bara en infrastruktursatsning. Det är en investering i framtiden, en strategi för hållbar utveckling och en manifestation av den nordiska andan av samarbete och gemensamma värderingar. Det erbjuder ekonomiska fördelar genom att stimulera till handel och skapa jobb, miljömässiga fördelar genom att minska koldioxidutsläpp, sociala fördelar genom att förbättra tillgängligheten och livskvaliteten samt geopolitiska fördelar genom att stärka de nordiska banden. Vi uppmanar regeringen att omedelbart agera för att påskynda utvecklingen av denna kritiska infrastruktur.

Fredrik Olovsson (S)

Denis Begic (S)

Karin Sundin (S)

Matilda Ernkrans (S)

Hans Ekström (S)

Lena Johansson (S)

Sofia Skönnbrink (S)